

XII. Spørgsmål vedrørende ikke-selvstyrende områder.

1. Spørgsmålet om Italiens fulde deltagelse i formynderskabsrådets arbejde.

(Dagsordenens punkt 55).

Dette spørgsmål, der var sat på dagsordenen på foranledning af formynderskabsrådet, blev af plenarforsamlingen henvist til behandling i 4. udvalg. Udvalget besluttede at indbyde en repræsentant for Italien til at tage sæde i udvalget for at kunne deltage i drøftelsen af spørgsmålet. Spørgsmålet kom til behandling den 27. november 1951, hvor der straks blev fremlagt et fransk resolutionsforslag, hvis hovedtanke var at fastslå, at Italien for med fuld effektivitet at kunne udføre sin gerning som formynder for det tidligere italienske Somaliland måtte være medlem af formynderskabsrådet og med det for øje opnå medlemsskab af De Forenede Nationer.

Spørgsmålet var opstået ved, at den tidligere italienske koloni Somaliland ved 4. plenarforsamlings resolution af 21. november 1949 var indbragt under et 10-årigt formynderskab (som forberedelse til uafhængighed) og fik Italien som administrerende myndighed.

Det var udenfor østblokkens kreds den almindelige opfattelse i 4. udvalg, at det var ulogisk på den ene side at betro Italien et formynderskab under FN, men på den anden side ikke at ville tage den fulde konsekvens heraf og give Italien adgang til medlemsskab i De Forenede Nationer.

Guatemala fremsatte til den franske resolution et ændringsforslag, der blev accepteret af Frankrig; herved udtaltes det udtrykkeligt, at Italien tilfredsstillte de i pagtens art. 4, § 1 foreskrevne betingelser for medlemsskab.

Fra polsk side fremsattes et resolutionsforslag, der gik ud på, at spørgsmålet om at anbefale Italiens optagelse i De Forenede Nationer faldt udenfor 4. udvalgs kompetence. Dette forslag blev forkastet med 48 stemmer mod 5, medens 1 (Sverige) afholdt sig fra at stemme. Herefter godkendtes ved

navneopråb det franske resolutionsforslag som ændret af Guatemala med 50 stemmer mod 5. De skandinaviske lande stemte for forslaget.

I plenarmødet den 7. december 1952 vedtoges resolutionen ved navneopråb med 54 stemmer mod 5, medens Æthiopien afholdt sig fra at stemme under henvisning til deres tidligere udtalte negative holdning overfor Italiens formynderskab over Somaliland.

2. Formynderskabsrådets beretning.

(Dagsordenens punkt 12).

4. udvalg tog formynderskabsrådets beretning op til drøftelse den 5. december 1951 og besluttede samtidig, at generaldebatten om dette spørgsmål også skulle omfatte de herhenhørende andre punkter (32—35) på dagsordenen: Iværksættelse af resolutioner vedrørende formynderskabsområder, landøkonomisk udvikling i disse, afskaffelse af legemsstraf, samt administrative sammenslutninger (se nedenfor).

De synspunkter, der blev fremsat af ikkekolonimagterne, var gennemgående ret kritiske, for østblokkens vedkommende endog meget kritiske. Disse magters indstilling og holdning svarede i det væsentlige til den, der kom til udtryk ved behandlingen af spørgsmålet om ikke-selvstyrende områder (se nedenfor).

Den danske repræsentant i 4. udvalg holdt i begyndelsen af debatten en tale, der udtalte tilfredshed med, at man ved udarbejdelsen af formynderskabsrådets beretning havde taget hensyn til de kritiske bemærkninger, der fremsattes under 5. forsamling, således at den nu fremtrådte i en langt klarere form, der gav såvel en redegørelse for den bestående situation i områderne som en oversigt over de foranstaltninger, der siden formynderskabssystemets indførelse var truffet til gennemførelse af de herhenhørende beslutninger.

Taleren berørte endvidere visse problemer